

INDONESIAKO PRESIDENTEAK HITZEMAN DU TIMORREK INDEPENDENTZIA IZANGO DUELA HERRITARREK HALA NAHI BADUTE

Su-etena sinatu dute Ekialdeko Timorko gerrillek eta paramilitarrek

■ Xanana Gusmao eta Joao Tavares sinatu dute akordioa, Diliko gotzainaren etxebizitzan egindako ekitaldian

■ Wiranto armadaburuak neurriak hartuko ditu tregua hausten duena legearen arabera zigortzeko

■ Timorren egingo den galdeketa aurreko prozesua bost herrialdek gainbegiratzea nahi du Indonesiako lehendakariak

Erredakzioa / Donostia

EKIALDEKO TIMOR Indonesiatik bananduta ikusi nahi dutenek eta loturari eutsi nahi diotenek su-etena sinatu zuten atzo Dilin. Xanana Gusmao erresistentziako buruzagi gerrillariak eta Joao Tavares paramilitarrenak jarri zuten sinadura tregua finkatzen duen agirian. Diliko gotzain Carlos Ximes Beloren etxebizitzan egin zen sinadura ekitaldia.

Han egon zen Wiranto jenerala, Indonesiako Indar Armatuak buruzagi eta Defentsa ministroa. Ez, ordea, Gusmao, Jakartan baitago, etxean arrestatuta. Handik Ekialdeko Timorko hiriburura fax bat igorri zuen, sinadurarekin. Timortarren erresistentziako buruzagia 20 urteko kartzela zigorra betetzen ari da.

Akordio-hausleei oharra

Sinadura ekitalditik irtetea Wirantok hartu zuen hitza. «Legearen arabera, dagozkitan neurriak hartuko ditut su-etena hausten duen ororen aurka». Sinatzaileek akordioa errespetatzeko duten borondateak soilik bukatuko du bortizkeriarekikin Ekialdeko Timorren, Wirantoren arabera.

Paramilitarren buruzagietako Basilio Arroyok adierazi

Timortarren erresistentziako buru Manuel Carrascalao eta Wiranto jenerala, elkarri bostekoa ematen, Dilin egindako ekitaldian.

CHARLES DHAPARAK / AP

zuenez, agiriak ez du desarma biltzen. Baina armen erabilera debekatua dagoela jakinarazi zien Wirantok sinatzaileei.

Erresistentzia Timortarren Batzorde Nazionalako bozeramaile Manuel Carrasculaoren hitzetan, berriz, treguak aurrera egingo du militarrek nahi badute.

Hilaren 5etik izadako bortizkeria ekintzetan 69 lagun hil dira Ekialdeko Timorren, Amnesty Internationalen arabera.

Su-etenaren inguruan pozik mintzatu ziren Kofi Annan Nazio Batuetako idazkari nagusia eta Antonio Guterres Portugalgo lehen ministroa.

Ekialdeko Timorren geroaz

eztabaidatzeko negoziatzen hasiko dira bihar Indonesia eta Portugal. Jusuf Habibie Indonesiako presidenteak agindu zuen atzo Timorri independentzia eskainiko diola herritarrek hala erabakitzen badute.

Habibie Australiako egunkarietako editoreekin bildu zen, eta jakinarazi zien bost

herrialdek gainbegiratu behar dituztela galdeketa aurreko prozesuaren prestakizunak: Australiak, EEBBek, Japoniak, Alemaniak eta Filipinek.

Galdeketa Nazio Batuen begiradapean egingo da, eta timortarrek argitu beharko dute zer-nolako geroa nahi duten Ekialdeko Timorren.

Bost gazte hil dituzte paramilitarrek

SU-ETENA hitzartu eta ordu gutxira, Timorren independentziaren aurkako paramilitarrek bost lagun hil zituzten Liquisa herrian, Dili hiriburutik 30 bat kilometro hego-ekialdera.

Timorko Erresistentziako Kontseilu Nazionalak (CNRT) emandako datuen arabera, paramilitarrek hildako bost lagunak familia berekoak ziren; hain zuzen ere, Alberto, Miguel, Abilio

eta Domingo dos Santos anaiak eta Florindo Paulo haien lehengusua.

Liquisan lehenago ere izan dituzte horrelako gertakariak. Hain zuzen ere, iragan apirilaren 5ean sarraski handia egin zuten paramilitarrek: hainbat independentista aterpetuta zeuden eliza batean sartu ziren tiroka eta lehergailuak jaurtiz, eta 30 pertsona inguru hil zituzten.

CNRTren arabera, gainera, hilketa hori ez zen izan Timorko independentistek atzo jasan zuten «eraso bakarra». CNRTko Lisboako bulegoak azaldu zuenez, Herako Eskola Politeknikoan, Dilitik bost bat kilometroa, 30 gazte atxilotu zituzten Indonesiako soldaduek. Independentistek errepresio gogorra jasan dute azken urteotan, erakunde humanitarioen arabera.